

## Sjunde roten, tomt 84

### *Kvarteret Gästgivaren*

Nittonde roten 1637–57v

Sillgatans norra sida öster om

Tionde roten 1657 h–70

Östra hamnen

Sillgatan 5, Norra Larmgatan 17

---

#### *Elin besökars*

Gustavi tomtöreslängd 1.2.1670 tomt

Bakugnslängd 1662–63

Ehuru det icke framgår av skattelängderna tycks denna gård ursprungligen ha tillhört Oluf Bengtsson besökare som var avliden då följande skrives i Göteborgs stads resolutionsbok den 21.4.1670:

”Eftersom tvenne pigobarn efter Oluf Besökare och hans hustru qvarlåtne äro, så eländige, den ene till förståndet, den andre af annat naturens brock, och dhe ingen hafwa som sig om vårda kan eller bör, Ty hafwer Magistraten sig dheras nöd antagit, bewiljandes dem dheras föda och skötzel uti Stadens hospital. Hwar till dheras gård här i staden belägen under Hospitalet kennes och antages.” Det anges i EIIa:1a, att tomten höll i bredden vid gatan 28 fötter och i längden på väster sida 70 fötter ”men uppå öster sidan i längden mindre afgåendes snedt till den västra längdens norra ända uti ett skarpt hörne”.

#### *Matthis Jöransson Finne*

1668–79 Gustavi tomtöreslängd 1671–81. 1/2 tomt.

Enligt en odaterad handling i stadens arkiv (EIIa:1a) köpte båtsmannen Mats Jöransson för 100 d smt Oluf Besökares två omyndiga barns gård å Sillgatan mellan (kassaren) Gustaf Svenssons lilla tomtstycke östan till vid vällen och framlidne Anders Bengtssons gård i väster. Den 10.2.1670 fick Mats Jöransson fasta på gården köpt av stadens hospitalsföreståndare på Oluf Besökares efterlämnade eländige tvenne barns vägnar till deras underhåll.

Om Mattes Jöransson kan berättas, att han enligt en skrivelse till magistraten 1667 (EIIa:2) var *båtsman på Wilhelm Kuyhls skepp*. Han hade 14 dagar efter sitt bröllop krävts på bakugnspengar av Wellum besökare. Hustrun skrev: ”Wij så nyss äre ihopkomne, måste leya huus och äre af ringa medel och mannen nyss bortrester första resan.” Samma år den 17 maj krävde Mats Jöransson i kämnärsrätten *båtsmannen Oluf Styfwers* hustru på medel, som Mats hade givit Oluf Styfwer order att uppbära under hans ”absentia”. Olufs hustru hade ingen vetskap om saken ”förr än hennes man med dee andre från Spanien hemkommer”.

Den 17.7.1676 uppkallades Matthis Finne båtsman för att inför magistraten redogöra för hur elden hade kommit lös samma dag.

1689 uppstod det en strid mellan Ingeborg Engelbrektsdotter och hennes tidigare fästman *Börge Joensson båtekarl* om gården. Börge Joensson hade slutit kontrakt med Matthis Jöransson den 18.9.1686 men Finne hade också avtal med Ingeborg, eftersom han icke visste annat ”än att de båda voro ett den tiden”. Trots att Börge hade lagbjudit gården vann Ingeborg, då hon kunde visa, att hon redan den 7.7.1686 träffat sitt avtal.

Eftersom vad som framgår av en längd 1717 gifte Ingeborg Engelbrektsdotter sig med Pehr Svensson timmerman, som ägde halva gården 1696 till 1720. Där bodde då också *soldathustrun Elisabeth Nilsdotter*. Tomtvärdet var 1715 90 d smt, lösöret 10 d smt, husvärde saknas.

1720 framlades följande köpekontrakt:

”Vi samtliga Per Svenssons arvingar göra härmed kunnigt och vitterligt att hava utav välberätt mod försålt till borgaren och invånaren Per Eriksson Eek [bör enligt tomtöreslängden vara Andersson Eek], dess hustru och barn vår erfteligen tillfallna hus och egendom bestående av hus och gård på Sillegatan emot vallen emellan Anders Järndragare och Per Repslagares hus och gård å västra sidan för en summa reda penningar 400 d smt.

Och som merbemälda gård är allenast byggd på 2/3 tomt av orsak att baktomten sträcker sig intill vallen, varpå ingen fasta eller skötebrev givas kan — så anhålla vi att bemälte vår kontrahent Per Andersson Eek måtte till sin desto större säkerhet njuta magistratens gunstiga confirmation.

Sven Lundberg Marit Svensdotter

Sven Jonsson Jon Jonsson

Nils Jonsson Marit Jonsdotter”

Redan 1725 bodde det en Sven Persson Fiskare i gården hos Per Andersson Eek. Till honom sålde Per Andersson Eek och hans hustru Lisken Blom den 2.2.1733 sin gård på Sillgatan mellan Per Andersson repslagare i väster och stadsbetjänten Erik Wallgrens hus i öster för 280 d smt. Enligt längderna i Rikets Ständers arkiv 1733 kallas gården stadsfiskaren Sven Pehrssons *andra* gård, som beboddes av soldater. Han ägde nämligen också 7.10. Bakgården sålde Sven Persson den 23.11.1736 för 160 d smt till Kerstin Andersdotter Hallbom (med mågen handskmakare Peter Lundberg) som återlämnade denna den 8.6.1741.

Slaktareåldermannen Peter Norman står som innehavare i tomtöreslängden 1745. Samma år såldes gården till järndragare Tore Joensson för 500 d smt men köpet klandrades med framgång av grannkvinnan repslagare Per Anderssons änka Britta Larsdotter.

Hon tycks snart nog ha sålt den nyförvärvade gården till fortifikationstimmerman Ambjörn Ahlbo och hans hustru Anna Maria, som ägde den 1750. Dessa sålde den 7.7.1752 för 600 d smt till borgaren och hökaren Nils Kampe deras på Sillegatan emellan änkan Britta Pehrssdotters hus eller sedermera dess mans båtekarlen Jacob Ramsbergs hus å västra och avlidne stadsbetjänten Peter Lundströms eller numera skepparen Jonas Mörks gård å östra sidan belägna hus och gård bestående av en halv tomt. Därefter bytte Nils Kampe sitt nyförvärvade hus den 21.3.1780 mot grannen Jacob Ramsbergs där bredvid belägna hus och gård. I mellangift gav han Ramsberg 165 d smt. Gårdsskiftet uppbjöds den 7.7.1760.

1765 hade Ramsberg avlösts i tomtöreslängden av vallsättaren eller fortifikationssergeanten Lars Wennerström. Denne klagade i en skrivelse till magistraten (EIIb:131, 5.10.1768) över att han påförts skatt för en hel tomt fast han bara ägde en halv. Jacob Pettersson intygade, att Wenner-

ström därför hade pengar att fodra av *båtedrängen Bengt Ahlbergs änka* från 1764, då han började skrivas för tomten t.o.m. 1767. Och B W Carlberg gav den 9.7.1768 följande intyg:

”Den bebyggda tomt, som fortifikationssergeanten Lars Wennerström innehaver och bebor på Sillegatan emot vallen emellan skepparen Öhmans gård å västre och fortifikationstimmermannen Sven Ahlboms gård å östre sidan kan intet anses för mer än en halv tomt som för tomteavgifternas proportionerande varder härigenom till bevis lämnat.”

Den 9.7.1776 utauktionerades avlidne avskedade vallsättaren Lars Wennerströms och hans även avlidna hustru Christina Svensdotters hus och gård på Sillegatan emot vallen emellan fortifikationstimmermannen Sven Ahlboms gård å östra och hökaren Olof Fries å västra. Gården hade värderats till 1 470 d smt men inropades av hustimmermannen Anders Brandtberg för hela 2 130 d smt, Gården hade före 1785 övergått i hökaren Anders Landtgrens ägo men hade 1787 övertagits av grannen i väster Olof Fries, som var ägare 1790. 1800–07 omtalas avskedade artilleristen Johan Wetterlund som innehavare.

#### **Senare uppbud av 7.84**

hökeribetjänten L F Larsson                      29.7.1833.

1839 sammanslogs den med gårdarna öster och väster härom.